

Moskusskildpaddearter (Sternotherus odoratus – minor - carinatus)

Moskusskildpadder hører til gruppen af sumpskildpadder/vandlevende skildpadder, som tilbringer det meste af sin tid i vandet. Skildpadden findes vildt i naturen, i det meste af Nordamerika.

Moskusskildpadder er en rigtig god begynder skildpadde, på grund af dyrets lille størrelse og forholdsvis nemme pasning. Vi anbefaler begynder at starte med en lidt ældre unge eller voksne dyr, fordi nyfødte kan være ret skrøbelige.

Moskusskildpadder er ikke et udpræget socialt dyr i naturen, men, du kan roligt holde en gruppe hunner sammen. Hold kun hunner, hvis du er ny i hobbyen. Moskusskildpadder normalt leve sammen med andre skildpaddearter. Vi vil ikke sætte moskusskildpadder hanner sammen med hanner af de Kinesiske trekølsskildpadder, de vil slå!

Kønsmodne moskusskildpadder hanner vil være aggressive overfor hinanden, hvis de går sammen med hunner, på for lidt plads og der vil altid være for lidt plads til to hanner, i et akvarium.

Ønsker du at holde en fredelig gruppe moskusskildpadder, så undlad at sætte en han sammen med hunnerne. Vent med det til du er blevet mere erfaren med at holde moskusskildpadder eller lad helt være.

Hvis flere dyr sættes sammen, skal man selvfølgelig observere dem tæt, især i start perioden. Dyrene skal altid have mange muligheder for at kunne skjule sig, i et akvarium, sørg for at der er huler, træerødder og evt. planter, hvor dyrene kan trække sig hen. Bundlaget må gerne være sand eller 2-4 mm grus, her kan moskusskildpadder grave sig lidt ned og føle sig beskyttet.

Beskrivelse

Alm. moskusskildpadde (Sternotherus odoratus) er en forholdsvis lille skildpadde, med en gennemsnitlig skjold længde på 10-14 cm. Normalt bliver moskusskildpadder 10-12 cm i skjoldlængden. Gennemsnitlig levealder i fangenskab er 50+ år i fangenskab. Højeste levealder der er registreret 58 år.

Rygskjoldet er brunt til sort og har en glat, oval form med en høj kuppel, som vokser.

Skildpaddeungens rygskjold er som regel sort, med en køl på langs af ryggen, der forsvinder efterhånden som skildpadden vokser. Huden er mørk-oliven til sort. Hovedet er svagt trekantede, med en spids snude og skarpt næb og to tydelige gule eller hvide striber, der går fra spidsen af næsen og ud på halsen. De her striber kan være utydelige eller striberne kan være brudt, ved enkelte dyr kan striberne være helt væk. Striberne passerer over og under øjet.

Deres bugskjold/plastron er relativt lille og giver kun lidt beskyttelse for skildpaddens ben.

Snap. moskusskildpadde (Sternotherus minor), de opnår en gennemsnitlig skjoldlængde på 12-15 cm. Gennemsnitlig levealder i fangenskab er 20 år. Højeste alder omkring de 23 år.

Pyramide moskusskildpadde (Sternotherus carinatus), de opnår en gennemsnitlig skjoldlængde på 14-17 cm. Men kan blive op til ca. 22 cm i skjoldlængde. Gennemsnitlig levealder i fangenskab er 20 år. Højeste levealder der er registreret 29 år.

Alger kan vokse på skildpaddens skjold. Fordi skildpadden befinder sig så meget under vandet. Det bagerste af skildpaddens tunge, er dækket med flere tynde hudlapper, som er forsynet med et meget stort antal små blodårer, som tillader skildpadden at "ånde" under vandet. Du vil derfor kunne se dine moskusskildpadder sidde ubevægelige, på bunden af akvariet, med åbenstående kæber, her lader de vandet sive rundt i

svælget, hvor de kan filtrere lidt ilt fra vandet. Moskusskildpadder kan sidde i timer under vandet og ikke behøve at komme op til vandoverfladen og trække luft.

Den almindelige moskusskildpadde (*Sternotherus odoratus*) har føletråde (*knurhår lignende organ*) på både kind, hage og hals. Disse føletråde, findes ikke på de andre moskusskildpaddearter.

Hvor findes moskusskildpadder.

Alm. moskusskildpadder er den skildpaddeart der har den største udbredelsesområde, af alle skildpaddearter i hele det nordlige USA. Fra det sydøstlige Canada og ned gennem det sydøstlige og de syd-centrale dele af USA.

Snap. moskusskildpadder findes i det sydvestlige Virginia, det østlige Tennessee og centrale Georgia, sydpå til det centrale Florida og vestpå til Pearl River systemet, i det sydlige af det centrale Mississippi.

Pyramide moskusskildpadder findes i det sydøstlige Oklahoma, Arkansas, Mississippi, øst i Texas, Florida og Louisiana.

Opførsel.

Moskusskildpadder lever næsten udelukkende i vand og tilbringer størstedelen af deres tid i lavvandede, langsomt strømmende åer, søer og damme, med kraftig vegetation. Den mest fremtrædende adfærd hos moskusskildpadder, er dens defensive taktik. Bliver skildpadden stresset, vil skildpadden hurtigt afgive en ildlugtende væske, fra dens moskuskirtler, der sidder lige under bagsiden af dyrets skjold. Det har gjort at moskusskildpadder har fået tilnavnet "stinkpot" i USA.

Hannen er særlig aggressiv og tænker sig ikke om to gange, før den bider. En anden unik adfærd er, at moskusskildpadder under fouragering / føde søgning, går på bunden og langs siderne af sit levested, i stedet for at svømme.

Skildpadden er typisk kun på land, når hunnen skal lægge sine æg eller korte besøg på land for at sole sig. Moskusskildpadder ligger ikke nær så meget på land og solbader, som andre skildpaddearter. Man kan mest se skildpadden nyde solen, med bare at stikke hoved og hals op over vandet eller skildpadden ligger og flyder i overfladen mellem vegetationen.

I naturen kan moskusskildpadder sagtens klatre op af meget skrånende og delvis neddykkede træstammer eller grene, til en højde, af op til et par meter over vandoverfladen, her føler dyrene sig sikre fra deres omgivelser.

I det nordlige USA og i Canada, er den Alm. moskusskildpadde normalt tvunget til at gå i dvale, på bunden af søer og damme, om vinteren. Skildpadden kan også gå i dvale oppe på land, tæt ved vandet. Her kan skildpadden lægge sig ind under blokke af sten, træstammer eller under død vegetation, skildpadden benytter også gerne bisamrottens hule og bæverens bo til at overvintre i. Det samme gælder for Snap. moskusskildpadder.

Den Alm. moskusskildpadde (*Sternotherus odoratus*) og Snap. moskusskildpadde (*Sternotherus minor*) kan man normalt godt holde sammen i sit akvarium. Alm. moskus. og Snap. moskus kan man holde udendørs i sin havedam året rundt. Pyramide moskusskildpadde (*Sternotherus carinatus*) skal du tage ind om vinteren. Men, der skal være en meget sikker indhegning rundt om dammen. Skildpadder må ikke kunne komme ud i den danske natur.

Alm.- og Snap. moskusskildpadder der holdes i havedam, året rundt, de vil tit gå i dvale oppe på land, tæt ved vandet. For at hjælpe dyrene godt gennem vinteren, kan man evt. grave jorden lidt løs, eventuelt blande lidt ugødet muldjord i og lade en stak blade og grene ligge ovenover, her kan skildpadderne let

grave sig ned og hygge sig gennem vinteren. Ugødet muldjord kan købes hos planteskoler og byggemarkeder. Sammen med jord gravning eller alene kan man også lægge en isoleringsmåtte ud til dyrene, de vil så kunne finde ly for vinteren, under måtten.

Moskusskildpadder begynder at gå i dvale og grave sig ned, når vandtemperaturen når under de 10 grader. Vi hører tit fra skildpaddeejere, at de ikke kan finde deres moskusskildpadder i vinterperioden. Men, om foråret dukker dyrene så frem igen, uden ejeren ved, hvor de har haft gemt sig?

Den almindelige moskusskildpadde (*Sternotherus odoratus*) er først og fremmest skumrings og nataktiv. I de lyse timer, vil skildpadden for det meste holde sig i ro og skjult i huler eller under træerødder og hvad man ellers har af dekoration i akvariet.

Har du en moskusskildpadde han i akvariet, så vil han gerne jage rundt med/forsøge at parre sig med én eller flere hunner, i dagtimerne. En han kan give en del uro i et akvarium. I sidste enden kan han skade hunnen. Uanset, hvor stort et akvarium vi har bygget, er det kun en pyt vand, i forhold til det naturen tilbyder. I naturen kan dyrene komme langt væk fra hinanden, hvis de er trætte af hinanden, det kan de ikke i et akvarium. Vi anbefaler ikke begynder i skildpaddehobbyen at få en moskusskildpadde han.

Føde i fangenskab

Moskusskildpadder æder næsten kun animalsk føde. Sørg for at fodre dine skildpadder varieret, giv dem gerne ferskvandsfisk, regnorme, melorme, snegle, insekter, ungerne vil gerne spise røde myggelarver.

Moskusskildpadder spiser kun sjældent plantemateriale. Fald ikke i den grøft, at du kun giver dine skildpadder det samme foder dag ud og dag ind.

Moskusskildpadder er én af de sumpskildpaddearter, man kan holde planter sammen med, i sit akvarium.

Har man kun få planter, i akvariet, så vil skildpadden normalt slide planterne op, når skildpadden i aften- og nattetimerne endevender hele akvariet efter føde.

Har du fisk i dit akvarium, hvilket er ganske hyggeligt, men, du skal være klar over, at dine moskusskildpadder, kan snuppe en fisk. Dør der fisk i akvariet, hvad der ikke kan undgås, dem vil skildpadderne hurtigt finde og få ryddet af vejen. Du kan have stor gavn af at holde en flok pansermaller i bunden af akvariet, hvor fisken hvirvler skidt op, der så suges ind i filtret. Guppy, Platy og Mollyer og andre lignende fiskearter er gode i et akvarium, med moskusskildpadder.

Fodrings hyppighed

Anbefalet fodring: De første 6 måneder af skildpaddens liv; kan du veksle fodret mellem en god købe kvalitets foderpille og alle former for vandinsekter, myggelarver, små ferskvandssnegle, små regnorme eller fisk en gang dagligt.

Lad bare den lille skildpaddeunge have sit foder i et godt stykke tid, gerne en halv time, inden du fjerner det uspiste foder. Lad den unge skildpadde få fodret, så udelt som det er muligt. Ungen har godt af at arbejde med sit foder, det skal den også have tid til.

Den helt nyfødte unge, skal kun have en enkelt eller to foderpiller om dagen eller du kan give ungen en halv voksen guppy eller 1 cm. regnorm om dagen. Når ungen er ca. en måned gammel, så kan den spise en voksen han/lille guppy hun, en halv græshoppe eller ca. 2,5 cm. regnorm.

Moskusskildpadder unger der er 6 måneder og de voksne skildpadder, de skal kun fodres, hver anden dag. Moskusskildpadder kan æde meget, så pas på med overfodring.

Indretning af akvarium for alle moskusskildpaddearter.

Moskusskildpadder er hårdføre dyr, der trives i ferskvand. Som minimum. Giv dyrene et akvarium med en stor vandel og en mindre landdel. Vandelen skal være konstrueret, så skildpadden nemt kan klatre op til overfladen og få luft, da moskusskildpadder helst går og kravler. Benyt træerødder, akvariebaggrund, dekoration og gerne planter, alt sammen kan skildpadden let kravle op af og i til vandoverfladen. Du må gerne fylde dit akvarium op med så meget vand, som der nu er mulighed for. Byg eventuelt solpladsen over eller udenfor akvariet, så skildpadden har et helt akvarium fyldt med vand, det giver skildpadderne mere plads, hvilket er med til at forbedre skildpaddens levetid og forbedre dyrenes kondition.

Moskusskildpadder skal have gode muligheder for at kunne skjule sig, brug gerne mange vandplanter og store træerødder, byg sikre huler og lignende. Bundlaget på landdelen kan bestå af kork, vandtætte materialer, muldjord, spagnum (der ikke er tilsat gødning). Gødning i vandet, giver risiko for opblomstring af alger i akvariet, når dyrene uundgåeligt vil slæbe muld ud i vandet. Husk, vi indretter akvariet efter moskusskildpadderens behov og ikke efter, hvad vi synes der er let at holde rent.

Der skal bruges et godt filter til vandet, gerne en udvendig spandfilter. Et spandfilter optager ikke plads i akvariet og dyrene kan ikke gnave i ledningen. Sumpskildpadder sviner meget. De drikker, spiser og tømmer sig i det samme vand, de lever i. Som en konsekvens af det og for at holde dyrenes miljø rent, så må du bruge meget tid på at holde deres akvarium rent. De fleste akvariefiltre er ikke designet til at kunne klare alt det affald, en skildpadder kan producere. Kun et overdimensioneret filter, kan realistisk holde trit med en lille gruppe voksne sumpskildpadder svineri. Du må anskaffe dig et filter der har minimum 3 helst 5 x større kapacitet, end det anbefalede filter til et akvarium, af samme størrelse, hvor der kun er fisk i. Selv med dette filter, skal du skifte mindst en 1/3 del og op til 1/2 delen af vandet i akvariet ud, en gang om ugen. Skift ikke al vandet ud, så har dit filter ikke noget at leve af. Det kan man læses mere om på Sumpskildpadder.dk på siden "rent vand og 0 alger."

Filtret skal kun renses når vandudstrømningen er blevet for lav. Rensning af filtret skal gøres med forsigtighed og skyld gerne filtermaterialet i noget af det akvarievand, du alligevel udskifter og ikke noget med at koge filtermaterialet, du afliver filtrets biologiske egenskaber og det tager op til 3 uger inden filtret virker 100% igen. Find flere oplysninger om rensning af filter på Sumpskildpadder.dk

Har du ingen filter, i dit akvarium, så skal du dagligt, fjerne uspiste foderrester og skifte 1/3 del af vandet. Det er en uholdbar situation i længden, ikke at have et filter tilknyttet akvariet og en helt sikker måde at blive træt af skildpadehobbyen på.

Akvarium/terrarium størrelse til Alm. moskusskildpadder og Snap. moskusskildpadder, her bør grundfladen være mindst 120x40x40 cm. helst større, til en mindre gruppe på 3-4. voksne skildpadder.

Pyramide moskusskildpadder bør som voksen have mindst 140x50x50 cm grundareal, til et par dyr på 18-20cm.

Til unger, kan du da godt begynde med et start-akvarium, på 50-60 liter. Risikoen er bare at dyrene aldrig kommer over i et større akvarium, hvis du starter for småt ud!

Har du unger, så skal de lige som de voksne dyr have mulighed for at kunne kravle op til overfladen, for at kunne trække vejret.

Temperatur til Alm. og Snap. moskusskildpadder.

Solplads/landtemperatur 30-35 grader, for alle arter af moskusskildpadder. Landdelen bør være så stor, at den også tilbyder dyrene et køligere område. Vandtemperatur skal være 20-22 grader. Unger op til 6 måneders alderen bør have + 5 grader, på solplads og i vandet.

Pyramide moskusskildpadder bør have et 22-25 grader varmt akvarievand.

Den ide med, at mere varme, er bedre for skildpadder, det er forkert. Det vil kun give dine skildpadder helbredsproblemer hen ad vejen.

Hvis der er behov for at benytte et varmelegeme i akvariet, så sørg for at den er godt beskyttet, så skildpadder ikke kan komme i nærheden af den og blive forbrændt. Varmelegemet skal altid være nedsænket i vandet.

UVB-lys er vigtigt for din moskusskildpadder. Skildpadder/krybdyr kan ikke selv danne det aktive vitamin D3, hvis de ikke udsættes direkte for solens stråler eller får det rette kunstigt ultraviolette lys/UVB-lys også 5,0 kaldes også Forest (målestok for mængden af UVB-lys i pæren). I den forbindelse er det vigtigt at huske, at UVB-lys ikke kan gennemtrænge glas, akryl og andre materialer, men skal stråle/lyse direkte på dyret. UVB-lys kan gives som en pære eller et lysstofrør. Sørg for at UVB-pæren hænger over skildpaddens solplads og i den anbefalede højde, normalt max. 15 cm. Lysstofrør med UVB-lys, der skal du følge, hvad producenten anbefaler. Følg altid producentens anbefaling.

D3-vitamin har især betydning for at knogler og dyrets skjold opbygges korrekt. Desuden har også foderets indhold af kalk og fosfor betydning for knoglerne. Kort kan det siges, at der skal være så meget kalk og så lidt fosfor som muligt. Derudover har foderets indhold af A-vitamin betydning for huden og sundheden for mund- og øjets slimhinder. Tilsæt/bland vitamin- og mineralpulver der indeholder D3-vitamin i dyrenes friskfoder, det kan være ferskvandsfisk, kyllingekød og andet man kan blande pulveret i. Det er vigtigt at variere dyrenes foder.

Kalk kan også gives som æggeskaller fra hønseæg og sepiaskaller der kommer fra blæksprutten.

Moskusskildpadder SKAL have adgang til UVB-lys og en varmepære ellers kan skildpadder ikke optage vitaminer og mineraler fra fodret.

UVB- og varmepæren hænges op ved siden af hinanden, så de sammen efterligner solens stråler.

Kønsforskæl

Hanner af moskusskildpadder adskiller sig fra hunnerne ved, at de har et lidt større hoved, en længere og meget tykkere hale. Hannens kloak sidder ret langt ude på halen, uden for skjoldkanten, hvorimod kloakken på hunnen sidder tæt ved kroppen, under skjoldet eller ved skjoldkanten. Hannens bugskjold er konkav/indadbuget, der er stabiliserende for parringen og hannen kan bedre nå det han nu skal nå.

Bugskjoldet hos hunnen er mere fladt. Alm. moskusskildpadder hanner har på indersiden af begge bagben, to tydelige lyse pletter af skæl. Det er skæl som hannen benytter til at fastholde hunnen med under parringen.

Håndtering

Du skal holde bag til på skildpadden, med et godt fast greb. Du skal være opmærksom på, at skildpadden har en overraskende lang hals. Hold ikke din skildpadder ud over et hårdt gulv, flisegulv! Skildpadden vil gerne forsøge at vride sig løs og bruge sine skarpe klør til det.

God fornøjelse med dine moskusskildpadder.

Denne pasningsvejledning, er skrevet af Claus Sand

Få meget mere viden på SkildpadderABC.dk - E-mail.: skildpadder.abc@gmail.com

Vi har hjulpet skildpadder siden 2011 – Redigeret August 2020